

Some of local names...

DOR [20.1001.1.17354226.1400.16.3.1.8](https://doi.org/10.1001.1.17354226.1400.16.3.1.8)

Original paper

Some of local names of plants in different parts of Iran

Habibi Bibalani G*

Department of Natural Resources, Shabestar Branch, Islamic Azad University, Shabestar, Iran

*Corresponding author: e-mail: habibibibalani@gmail.com

Received : 12/26/2021

Accepted:1/20/2022

Abstract

One of the most important issues in the use of plants in medicine and nutrition, in addition to knowing the scientific names, their native and local names are also of special importance so that researchers can easily access the indigenous knowledge of different ethnic groups. Therefore, it is important to know local names as part of social linguistic data. This type of study is a type of linguistic study that is known as a cultural subject that is closely related to social relations. It is a community that speaks that language. One of the important factors in local dialects is the names of plants including grasses, trees and shrubs. Different provinces of Iran have different subcultures as well as a variety of different dialects and dialects that sometimes have a common origin and in some cases are directly related to each other. In this study, we tried to record the local names of plants by referring to reliable sources. After reviewing more than 1500 local names in different parts of the country for plants were collected. In this article, 255 local names for trees in different provinces, which are mainly names used in different dialects, are presented.

Keywords: Local name, trees, Shrubs, dialect

مقاله تحقیقی

برخی از اسامی محلی گیاهان در نقاط مختلف ایران

قاسم حبیبی بی بالانی*

گروه کشاورزی و منابع طبیعی، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران

*مسئول مکاتبات: آدرس الکترونیکی: habibibalani@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۳۰

چکیده

از موارد بسیار مهم در کاربرد گیاهان به صورت دارویی و تغذیه ای علاوه بر دانستن اسامی علمی، اسامی بومی و محلی آنان نیز دارای اهمیت ویژه ای می باشد تا محققین بتوانند از طریق آن به دانش بومی اقوام مختلف به راحتی دسترسی پیدا کنند. از همین رو دانستن اسامی محلی به عنوان بخش از داده های زبان شناسی اجتماعی دارای اهمیت می باشد که این نوع مطالعه، نوعی از مطالعات زبانی می باشد که آن را به عنوان یک موضوع فرهنگی می شناسند که دارای ارتباط تنگاتنگ با روابط اجتماعی جامعه ای که به آن زبان سخن می گوید است. یکی از مواردی که در گویش های محلی نقش مهمی دارد، اسامی گیاهان شامل علف ها، درختان و درختچه ها می باشد. استان های مختلف ایران دارای خرده فرهنگ های متفاوت و نیز تنوع گویشی و لهجه های مختلف که گاه دارای منشاء مشترک و در مواردی هم به صورت مستق از هم می باشند. در این تحقیق سعی شد که با مراجعه و بررسی منابع معتبر اسامی محلی گیاهان ثبت گردد. پس از بررسی بیش از ۱۵۰۰ نام محلی در نقاط مختلف کشور برای گیاهان جمع آوری گردید که در این مقاله ۲۵۵ نام محلی برای درختان در استان مختلف که عمدتاً اسامی مورد استفاده در لهجه های مختلف گویشی می باشند، ارائه شده است.

واژه های کلیدی: نام محلی، درختان، درختچه ها، گویش

مقدمه

زبان دارد. یکی از مواردی که در گویش های محلی نقش مهمی دارد، اسامی درختان و درختچه ها می باشد (۱۰-۶). استان های مختلف ایران دارای خرده فرهنگ های متفاوت و نیز تنوع گویشی و لهجه های مختلف ولی دارای منشاء مشترک می باشد و در دوره های مختلف طبق شرایط خاص تاریخی زندگی ساکنان در نقاط مختلف این استان دچار تغییر و دگرگونی شده است. از جمله این عوامل ایجاد تغییرات می توان به مهاجرت های اجباری و یا اختیاری، داد و ستدهای متفاوت با مناطق همجوار در جنوب رشته کوه البرز، موقعیت جغرافیایی و همسایگی

از موارد بسیار مهم در کاربرد گیاهان به صورت دارویی و تغذیه ای علاوه بر دانستن اسامی علمی، اسامی بومی و محلی آنان نیز دارای اهمیت ویژه ای می باشد تا محققین بتوانند از طریق آن به دانش بومی اقوام مختلف به راحتی دسترسی پیدا کنند (۵-۱). این داده ها به عنوان بخشی از داده های زبان شناسی اجتماعی حائز اهمیت قرار می گیرد. این گونه از زبان شناسی به عنوان بخشی از خرده فرهنگ های هر منطقه می باشد که ارتباط نزدیکی با روابط اجتماعی جوامع گویش ور آن

و غیره که در بخش های مختلف ایران مورد استفاده می شود با ذکر محل های مورد استفاده جمع آوری گردید. شناسایی گونه ها نیز از فلور رنگی دکتر احمد قهرمان انجام گردید. این تحقیق و تحقیقات مشابه از آنجا دارای اهمیت فراوان می باشد که به دلیل کم شدن گویشوران زبان و گویش های مختلف ایرانی و روی آوردن بسیاری از خانواده های ساکن به آموزش زبان فارسی به فرزندان خود به تدریج زبان های بومی و محلی و اصطلاحات منحصر به فرد این زبان ها رو به فراموشی می باشد. از این رو در این تحقیق سعی شده است که نامهای محلی مورد استفاده برای درختان جنگلی جمع آوری و ثبت گردد و در نهایت به صورت یک فرهنگ جامع اسامی محلی گیاهان در گویش های مختلف ایران به صورت کتاب منتشر گردد.

نتایج

بابا آدم، پیتراخ، کالدار، دواوز یارباغی

گیاه بابا آدم با نام علمی *Arctium lappa* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بابا آدم، پیتراخ، کالدار، دواوز یارباغی شناخته می شود (۱۲).

بابونه

گیاه بابونه با نام علمی *Anthemis nobilis* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی بابونه شناخته می شود (۶).

بابونه

گیاه بابونه دارویی با نام علمی *Chamomilla recutita* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان قم، بخش جعفر آباد با نام محلی بابونه شناخته می شود (۱۶).

بابینک

گیاه بابونه شیرازی با نام علمی *Anthemis pseudocotula* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی بابینک شناخته می شود (۱۵).

جغرافیایی با دیگر زبان ها، شیوه زندگی (زندگی در مناطق کوهستانی یا مناطق جلگه ای) نام برد. تمام موارد تغییر دهنده در گویش در مکان های مختلف باعث تفاوت زبانی در اقوام مختلف در قسمت های مختلف این استان ها شده است که این تغییرات بر روی اسامی محلی درختان نیز موثر بوده و باعث ایجاد نام های محلی مختلف در مکان های متفاوت برای یک درخت شده است (۱۷-۱۱). از آنجایی که گویش های مختلف در ایران به خصوص در این استان ها به صورت همگرا با زبان فارسی به سرعت در حال تحول و تغییر می باشد، این مهم بر روی اسامی مختلف و محلی برای درختان نیز اثر کرده است و مطالعه و ثبت ویژگی های این اسامی محلی دارای اهمیت زیادی می باشد (۱۹-۱۸). درختان غیر مثمر در مناطق مختلف ایران به صورت خودرو می روید (۲۵-۲۰). هدف این پژوهش شناسایی و ثبت اسامی مختلف مورد استفاده برای درختان، درختچه ها و بوته ها در مناطق مختلف استان های ایران می باشد که در این میان درختانی که بر اساس بررسی منابع انجام شده در مناطق خارج این استان ها دارای اسامی محلی بودند نیز ثبت گردیدند.

مواد و روش ها

این تحقیق به صورت کتابخانه ای و با بررسی منابع جمع آوری شده است. منابع این تحقیق مقالات علمی پژوهشی منتشر شده در مجلات معتبر به زبان فارسی می باشند. تمام واژه ها و اصطلاحات این تحقیق مربوط به مهمترین واژه ها و اصطلاحات مربوط به درختان، درختچه ها و بوته ها در مناطق و استان های مختلف ایران برای گیاهان با نام محلی دارای حروف "ب"، "پ" و "ت" می باشند. در بررسی منابع برای درختان نام های محلی ثبت شده در مقالات مورد بررسی در بان اطلاعاتی اسامی محلی گیاهان در نقاط مختلف کشور ثبت گردید و در این تحقیق اسامی محلی در بازه حروف "ب"، "پ" و "ت" گزارش شده اند و دیگر حروف به دلیل حجم زیاد در مقالات دیگر تنظیم خواهند شد. در این تحقیق سعی شد اسامی محلی گیاهان شامل بوته ها، درختچه ها، درختان و علف ها و سبزی ها در مناطق مختلف ایران را تحت پوشش قرار گیرد بر همین اساس اسامی درختان که به زبان تبری، گیلکی، دیلمی، تالشی، لری، کردی، ترکی

بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی بادبو شناخته می شود (۹).

بارتنگ

گیاه بارهنگ با نام علمی *Plantago major* از تیره *Plantaginaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بارتنگ شناخته می شود (۱).

بارزنگو

گیاه زبرینه با نام علمی *Asperulla sp.* از تیره *Rubiaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بارزنگو شناخته می شود (۱).

بارماخ گولی

گیاه گل انگشتانه با نام علمی *Digitalis nervosa* از تیره *Plantaginaceae* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بارماخ گولی شناخته می شود (۱۴).

بارهنگ

گیاه بارهنگ نیزه ای با نام علمی *Plantago lanceolata* از تیره *Plantaginaceae* در استان سیستان و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی بارهنگ شناخته می شود (۹).

بارهنگ

گیاه بارهنگ سرنیزه‌ای، کاردی با نام علمی *Plantago lanceolata* از تیره *Plantaginaceae* در استان فارس، شهرستان آماچه با نام محلی بارهنگ شناخته می شود (۱۵).

بارهنگ کتانی

گیاه اصفرزه با نام علمی *Plantago psyllium* از تیره *Plantaginaceae* در استان لرستان با نام محلی بارهنگ کتانی شناخته می شود (۸).

باقلا

گیاه باقلا با نام علمی *Vicia faba* از تیره *Fabaceae (Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان لرستان با نام محلی باقلا شناخته می شود (۸).

باقله

گیاه باقلا با نام علمی *Faba vulgaris* از تیره *Fabaceae (Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان

بات بات

گیاه بنگ دانه با نام علمی *Hyoscyamus niger* از تیره *Solanaceae* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بات بات شناخته می شود (۱۴).

بادام گرینو

گیاه ریش بز با نام علمی *Ephedra foliata* از تیره *Ephedraceae* در استان بوشهر با نام محلی بادام گرینو شناخته می شود (۱۱).

بادام گرینو

گیاه ریش بز با نام علمی *Ephedra pachyclada* از تیره *Ephedraceae* در استان بوشهر با نام محلی بادام گرینو شناخته می شود (۱۱).

بادام وحشی

گیاه بادام کیفی با نام علمی *Amygdalus sp.* از تیره *Rosaceae* در استان کردستان با نام محلی بادام وحشی شناخته می شود (۱۰).

بادامو سَمی

گیاه بادام کوهی دورگ با نام علمی *Amygdalus × keredjensis* از تیره *Rosaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بادامو سَمی شناخته می شود (۱).

بادآور

گیاه گل گندم با نام علمی *Centaurea bruguierianan* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان بوشهر با نام محلی بادآور شناخته می شود (۱۱).

بادیان

گیاه رازیانه با نام علمی *Foeniculum vulgare* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان قم، بخش جعفر آباد با نام محلی بادیان شناخته می شود (۱۶).

بادبو

گیاه رازیانه با نام علمی *Foeniculum vulgare* از تیره *Apiaceae* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زابل با نام محلی بادبو شناخته می شود (۲۳).

بادبو

گیاه رازیانه با نام علمی *Foeniculum vulgare* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان سیستان و

بایم

گیاه ارجنک با نام علمی *Amygdalus haussknechtii* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بایم شناخته می شود (۱۹).

بایم تلونه

گیاه بادام تلخ با نام علمی *Amygdalus scoparia* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان با نام محلی بایم تلونه شناخته می شود (۸).

بینک

گیاه بابونه زرد با نام علمی *Cota tinctoria* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بینک شناخته می شود (۱۲).

بَبَنَه

گیاه بابونه با نام علمی *Anthemis nobilis* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بَبَنَه شناخته می شود (۱۴).

بَبیروم

گیاه بومادران خراسانی با نام علمی *Achillea santolinoides subsp. Wilhelmsii* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی بَبیروم شناخته می شود (۱۳).

بته

گیاه لباشیر با نام علمی *Pergularia tomentosa* از تیره *Anacardiaceae* در استان بوشهر با نام محلی بته شناخته می شود (۱۱).

بته

گیاه پونه کوهی با نام علمی *Mentha spicata* از تیره *Lamiaceae (Labiatae)* در استان بوشهر با نام محلی بته شناخته می شود (۱۱).

بج بوگنه

گیاه باریجه با نام علمی *Ferula gumosa* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بج بوگنه شناخته می شود (۱۹).

برالیک

گیاه هلونه با نام علمی *Cerasus microcarpa* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی برالیک شناخته می شود (۱۹).

فارس، شهرستان فسا با نام محلی باقله شناخته می شود (۲۴).

باقله

گیاه باقلی با نام علمی *Vicia faba* از تیره *Leguminosae (Fabaceae/Papilionaceae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی باقله شناخته می شود (۱۹).

باَقْمَبَر

گیاه شنگ با نام علمی *Tragopogon collinus* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی باَقْمَبَر شناخته می شود (۶).

بالدیرغان

گیاه شوکران کبیر، شوکران با نام علمی *Conium maculatum* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بالدیرغان شناخته می شود (۱۲).

بالنگو

گیاه بالنگو شیرازی با نام علمی *Lallemantia royleana* از تیره *Lamiaceae (Labiatae)* در استان کردستان با نام محلی بالنگو شناخته می شود (۱۰).

بالنگو

گیاه تخم شربتی با نام علمی *Lallemantia royleana* از تیره *Lamiaceae (Labiatae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بالنگو شناخته می شود (۱).

باوینک

گیاه بابونه با نام علمی *Anthemis sp* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان بوشهر با نام محلی باوینک شناخته می شود (۱۱).

بایم

گیاه بادام عربی، بادام کبود با نام علمی *Amygdalus arabica* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بایم شناخته می شود (۱۹).

برزه لنگ، ورکمر

گیاه درمنه زاگرسی با نام علمی *Artemisia haussknechtii* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان کردستان با نام محلی برزه لنگ، ورکمر شناخته می شود (۱۰).

برنج داس

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea philla* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان لرستان با نام محلی برنج داس شناخته می شود (۸).

برنج داس

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea wilhelmsii* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان لرستان با نام محلی برنج داس شناخته می شود (۸).

برنجاس

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea wilhelmsii* از تیره *Asteraceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی برنجاس شناخته می شود (۲).

برنجاس

گیاه با نام علمی *Achillea wilhelmsii* از تیره *Asteraceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی برنجاس شناخته می شود (۲۱).

برنجاس، گل سرزدوک

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea millefolium* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی برنجاس، گل سرزدوک شناخته می شود (۱۵).

برنجاسف

گیاه برنجاسک با نام علمی *Achillea eriophora* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان خاش با نام محلی برنجاسف شناخته می شود (۱۷).

برینج داس

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea millefolium* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی برینج داس شناخته می شود (۱۹).

برینج داس

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea wilhelmsii* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی برینج داس شناخته می شود (۱۹).

بریو

گیاه بلوط با نام علمی *Quercus brantii* از تیره *Fagaceae* در استان کرمانشاه با نام محلی بریو شناخته می شود (۷).

بژ

گیاه آنقوزه با نام علمی *Ferula assafoetida* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بژ شناخته می شود (۱۹).

بژ

گیاه آنغوزه با نام علمی *Ferula feotidaassa* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان با نام محلی بژ شناخته می شود (۸).

بژ

گیاه بادبچه با نام علمی *Ferula gumosa* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان با نام محلی بژ شناخته می شود (۸).

بکلو

گیاه آب تره، ترتیزک آبی، بولاغ اوتی با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae (Cruciferae)* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی بکلو شناخته می شود (۱۵).

بکلو

گیاه با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae (Cruciferae)* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی بکلو شناخته می شود (۲۱).

بکلو

گیاه علف چشمه با نام علمی *Nasturtium officinalis* از تیره *Cruciferae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بکلو شناخته می شود (۲).

בלالوک

گیاه آلبالو با نام علمی *Cerasus microcarpa* از تیره *Rosaceae* در استان کردستان با نام محلی بلالوک شناخته می شود (۱۰).

بلبی، ترش واش

گیاه شبدر ترشک با نام علمی *Oxalis corniculata* از تیره *Oxalidaceae* در استان گیلان، شهرستان رودسر با نام محلی بلبی، ترش واش شناخته می شود (نگارنده).

پَلَقَسْت

گیاه اُزَمک با نام علمی *Lepidium draba* از تیره *Brassicaceae* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی پَلَقَسْت شناخته می شود (۱۳).

بلک

گیاه شیرین بیان با نام علمی *Glycyrrhiza glabra* از تیره *Fabaceae* (*Papilionaceae*) (*Leguminosae*) در استان کرمانشاه با نام محلی بلک شناخته می شود (۷).

بلمک، کُلَشِک

گیاه آب تره، علف چشمه، ترتیزک آبی با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae* (*Cruciferae*) در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بلمک، کُلَشِک شناخته می شود (۱۹).

بلمک، کُلَشِک

گیاه آب تره، علف چشمه، ترتیزک آبی با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae* (*Cruciferae*) در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بلمک، کُلَشِک شناخته می شود (۱۹).

بلمک، کلشک

گیاه علف چشمه با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae* (*Cruciferae*) در استان لرستان با نام محلی بلمک، کلشک شناخته می شود (۸).

بَلَه

گیاه شیرین بیان با نام علمی *Glycyrrhiza glabra* از تیره *Fabaceae* (*Papilionaceae*) (*Leguminosae*) در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی بَلَه شناخته می شود (۲۰).

بله گوش

گیاه چالمه با نام علمی *Phlomis olivieri* از تیره *Lamiaceae* (*Labiatae*) در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بله گوش شناخته می شود (۱۹).

بلوش

گیاه تمشک کبود با نام علمی *Rubus caesicus* از تیره *Rosaceae* در استان گیلان، شهرستان رودسر با نام محلی بلوش شناخته می شود (نگارنده).

بلی

گیاه بلوط با نام علمی *Quercus brantii* از تیره *Fagaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بلی شناخته می شود (۱۹).

بلی

گیاه بلوط با نام علمی *Quercus brantii* از تیره *Fagaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی بلی شناخته می شود (۲۰).

بلی، دار

گیاه بلوط ایرانی با نام علمی *Quercus Brantii* از تیره *Fagaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بلی، دار شناخته می شود (۲).

بن

گیاه با نام علمی *Pistacia atlantica* از تیره *Anacardiaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی بن شناخته می شود (۲۱).

بن

گیاه بنه کابلی با نام علمی *Pistacia atlantica subsp. Cabulica* از تیره *Anacardiaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بن شناخته می شود (۲).

بن سرخ

گیاه با نام علمی *Allium jesdianum* از تیره *Lilaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی بن سرخ شناخته می شود (۲۱).

بن سرخ، سرپا

گیاه بن سرخ، پیاز یزدی با نام علمی *Allium jesdianum* از تیره *Amarylidaceae* در استان لرستان با نام محلی بن سرخ، سرپا شناخته می شود (۸).

بناوتوم

گیاه بابا آدم با نام علمی *Arctium lappa* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان کردستان با نام محلی بناوتوم شناخته می شود (۱۰).

بند واش

گیاه علف هفت بند با نام علمی *Polygonum avicular* از تیره *Polygonaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی بند واش شناخته می شود (۱۸).

بنسور

گیاه تره، سیر، پیاز با نام علمی *Allium sp.* از تیره *Liliaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بنسور شناخته می شود (۲).

بنسور، سور پا

گیاه بن سرخ، پیاز یزدی با نام علمی *Allium jesdianum* از تیره *Amarylidaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بنسور، سور پا شناخته می شود (۱۹).

بنفشه

گیاه گل بنفشه با نام علمی *Viola tricolor* از تیره *Violaceae* در استان لرستان با نام محلی بنفشه شناخته می شود (۸).

بنک

گیاه بنه با نام علمی *Pistacia atlantica* از تیره *Anacardiaceae* در استان بوشهر با نام محلی بنک شناخته می شود (۱۱).

بنگ لیله

گیاه بذر ابنج با نام علمی *Hyoscyamus nigra* از تیره *Solanaceae* در استان لرستان با نام محلی بنگ لیله شناخته می شود (۸).

بنگه رو

گیاه پنج انگشت با نام علمی *Vitex pseudonegundo* از تیره *Verbenaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی بنگه رو شناخته می شود (۲۰).

بنه

گیاه بنه با نام علمی *Pistacia atlantica* از تیره *Anacardiaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بنه شناخته می شود (۱).

بنه

گیاه پسته کوهی با نام علمی *Pistacia atlantica* از تیره *Anacardiaceae* در استان فارس، شهرستان فسا با نام محلی بنه شناخته می شود (۲۴).

بنه

گیاه خینجوک با نام علمی *Pistacia khinjuk* از تیره *Anacardiaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی بنه شناخته می شود (۱).

بنیو

گیاه بنو، زبان گنجشک با نام علمی *Fraxinus rotundifolia subsp. Rotundifolia* از تیره *Oleaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بنیو شناخته می شود (۲).

به چو

گیاه شیرخشت لرستانی با نام علمی *Cotoneaster luristanica* از تیره *Rosaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی به چو شناخته می شود (۲).

بهره‌زا

گیاه - با نام علمی *Zerauchania aucheri* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان کردستان با نام محلی بهره‌زا شناخته می شود (۱۰).

بهمن

گیاه - با نام علمی *Stipa capensis* از تیره *Poaceae (Graminae)* در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی بهمین شناخته می شود (۲۰).

بوروجه، آنغوزه

گیاه باریچه با نام علمی *Ferula galbaniflua* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی بوروجه، آنغوزه شناخته می شود (۶).

بوگنده

گیاه کرکیچ با نام علمی *Hertia intermedia* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان فارس، شهرستان آلماچه با نام محلی بوگنده شناخته می شود (۱۵).

استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بومادران شناخته می شود (۱۲).

بومادران

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea santolinoides* Asteraceae (Compositae) از تیره در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بومادران شناخته می شود (۱۲).

بی

گیاه بید با نام علمی *Salix spp.* از تیره *Salicaceae* در استان کردستان با نام محلی بی شناخته می شود (۱۰).

بی دانه سی

گیاه تاتوره با نام علمی *Datura stramonium* از تیره *Solanaceae* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بی دانه سی شناخته می شود (۱۴).

بیتراخ

گیاه شیر پنیر با نام علمی *Galium verum* از تیره *Rubiaceae* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بیتراخ شناخته می شود (۱۲).

بید

گیاه به با نام علمی *Cydonia oblonga* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بید شناخته می شود (۱۹).

بید آووی

گیاه بید سفید با نام علمی *Salix alba* از تیره *Salicaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی بید آووی شناخته می شود (۱۹).

بیرو

گیاه آفتاب پرست با نام علمی *Heliotropium spp.* از تیره *Boraginaceae* در استان کردستان با نام محلی بیرو شناخته می شود (۱۰).

بیزوشا، هوپارپاگی، دیل دامارریجا

گیاه بارهنگ کبیر با نام علمی *Plantago major* از تیره *Plantaginaceae* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بیزوشا، هوپارپاگی، دیل دامارریجا شناخته می شود (۱۲).

بولاغ اوتی

گیاه آب تره، علف چشمه، ترتیزک آبی با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Asteraceae* (Compositae) در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بولاغ اوتی شناخته می شود (۱۴).

بولاغ اوتی

گیاه آب تره، علف چشمه، ترتیزک آبی با نام علمی *Nasturtium officinale* از تیره *Brassicaceae* (Crusiferae) در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی بولاغ اوتی شناخته می شود (۱۲).

بومادران

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea wilhelmii* از تیره *Asteraceae* (Compositae) در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی بومادران شناخته می شود (۶).

بومادرون

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea millefolium* از تیره *Apiaceae* (Umbelliferae) در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی بومادرون شناخته می شود (۶).

بوماران گیابوژانه

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea spp.* از تیره *Asteraceae* (Compositae) در استان کردستان با نام محلی بوماران گیابوژانه شناخته می شود (۱۰).

بونسور

گیاه پیاز صورتی با نام علمی *Allium rubellum* از تیره *Amaryllidaceae* در استان چهارمحال بختیاری، منطقه ی گردنه رخ با نام محلی بونسور شناخته می شود (۲۲).

بومادران

گیاه بومادران با نام علمی *Achillea millefolium* از تیره *Asteraceae* (Compositae) در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی بومادران شناخته می شود (۱۴).

بومادران

گیاه بومادران هزار برگ با نام علمی *Achillea millefolium* از تیره *Asteraceae* (Compositae)

بیلهر

گیاه با نام علمی *Dorema aucheri* از تیره *Apiaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی بیلهر شناخته می شود (۲۱).

بیلهر

گیاه کندل کوهی، بیلهر با نام علمی *Dorema aucheri* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان فارس، شهرستان آماچه با نام محلی بیلهر شناخته می شود (۱۵).

بیلهر

گیاه کندل کوهی با نام علمی *Dorema aucheri* از تیره *Umbelliferae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، شهرستان دهدشت با نام محلی بیلهر شناخته می شود (۲).

پاچه چوزوگو

گیاه هفت بند زیتونی با نام علمی *Polygonum olivascens* از تیره *Polygonaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پاچه چوزوگو شناخته می شود (۱).

پادانه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae (Labiatae)* در استان فارس، شهرستان فسا با نام محلی پادانه شناخته می شود (۲۴).

پاغازه

گیاه غازی با نام علمی *Falcaria vulgaris* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان کرمانشاه با نام محلی پاغازه شناخته می شود (۷).

پاقزو

گیاه پنجه غازی با نام علمی *Falcaria falcarioides* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پاقزو شناخته می شود (۱۹).

پُترک

گیاه وشا با نام علمی *Dorema ammoniacum* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان خاش با نام محلی پُترک شناخته می شود (۱۷).

پُتروک

گیاه پنجه کلاغ با نام علمی *Digitaria sanguinalis* از تیره *Poaceae (Graminae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی پُتروک شناخته می شود (۶).

پرپلیک، دنون تیزکر

گیاه خرفه با نام علمی *Portulaca oleracea* از تیره *Portulacaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پرپلیک، دنون تیزکر شناخته می شود (۱۹).

پرپلیک

گیاه خرفه با نام علمی *Portulaca oleracea* از تیره *Portulacaceae* در استان لرستان با نام محلی پرپلیک شناخته می شود (۸).

پَریولک

گیاه سنگ اسبی استثنایی با نام علمی *Scorzonera paradoxa* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پَریولک شناخته می شود (۱).

پرپین

گیاه خرفه با نام علمی *Portula caoleracea* از تیره *Portulacaceae* در استان فارس، شهرستان آماچه با نام محلی پرپین شناخته می شود (۱۵).

پرپین

گیاه خرفه با نام علمی *Portulaca oleracea* از تیره *Portulacaceae* در استان بوشهر با نام محلی پرپین شناخته می شود (۱۱).

پرسیاوش

گیاه آلاله دانه تیز با نام علمی *Ranunculus oxyspermus* از تیره *Ranunculaceae* در استان چهارمحال بختیاری، منطقه ی گردنه رخ با نام محلی پرسیاوش شناخته می شود (۲۲).

پرسیاوشون

گیاه با نام علمی *Adiantum capillusveneris* از تیره *Polypodiaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی پرسیاوشون شناخته می شود (۲۱).

پَرشَم

گیاه پرند با نام علمی *Pteropyrum aucher* از تیره *Polygonaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پَرشَم شناخته می شود (۱).

پرموسیر

گیاه موسیر با نام علمی *Allium hirtifolium* از تیره *Amarylidaceae* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی پرموسیر شناخته می شود (۱۵).

پرن

گیاه پرند با نام علمی *Pteropyrum aucheri* از تیره *Polygonaceae* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی پرن شناخته می شود (۱۵).

پره میشکه، پژه گزر

گیاه گیس چسبک با نام علمی *Turgenia latifolia* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان کردستان با نام محلی پره میشکه، پژه گزر شناخته می شود (۱۰).

پرینیح

گیاه پنیرک صحرایی با نام علمی *Malva sylvestris* از تیره *Malvaceae* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی پرینیح شناخته می شود (۱۴).

پَزسیوشون

گیاه پرسپاوشان با نام علمی *Adiantum capillus-veneri* از تیره *Pteridaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پَزسیوشون شناخته می شود (۱).

پشموک

گیاه با نام علمی *Stachys lavandulifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی پشموک شناخته می شود (۲۱).

پشَنی اسبی

گیاه خاکشیر کوه دشته ای با نام علمی *Sisymbrium loeselii* از تیره *Brassicaceae(Crusiferae)* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی پشَنی اسبی شناخته می شود (۱۳).

پشه پرون

گیاه با نام علمی *Salvia reuterana* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی پشه پرون شناخته می شود (۲۱).

پقازو

گیاه غازیاقی با نام علمی *Falcaria vulgaris* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان با نام محلی پقازو شناخته می شود (۸).

پلپینه

گیاه خرفه با نام علمی *Portulaca oleraceae* از تیره *Portulacaceae* در استان کردستان با نام محلی پلپینه شناخته می شود (۱۰).

پَلگُو

گیاه دم گاوی با نام علمی *Smirnovia turkestan* از تیره *Fabaceae(Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پَلگُو شناخته می شود (۱).

پلنگ کش

گیاه خارخسک با نام علمی *Tribulus terrestris* از تیره *Zygophyllaceae* در استان بوشهر با نام محلی پلنگ کش شناخته می شود (۱۱).

پلنگ مشک

گیاه شنگ تپه روی با نام علمی *Tragopogon collinus* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی پلنگ مشک شناخته می شود (۱۸).

پلورک

گیاه بابا آدم با نام علمی *Arctium lappa* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی پلورک شناخته می شود (۱۸).

پلیم

گیاه آقظی با نام علمی *Sambucus ebulus* از تیره *Caprifoliaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی پلیم شناخته می شود (۱۸).

و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی پُھیر شناخته می شود (۹).

پوپ کله شیره

گیاه آلاله با نام علمی *Ranunculus arvensis* از تیره *Ranunculaceae* در استان کردستان با نام محلی پوپ کله شیره شناخته می شود (۱۰).

پوپله

گیاه پیچک صحرایی با نام علمی *Convolvulus arvensis* از تیره *Convolvulaceae* در استان گیلان، شهرستان رودسر با نام محلی پوپله شناخته می شود (نگارنده).

پودنه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زابل با نام محلی پودنه شناخته می شود (۲۳).

پودنه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان سیستان و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی پودنه شناخته می شود (۹).

پودینه، پونه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی پودینه، پونه شناخته می شود (۶).

پوشینه مارانه

گیاه فاشرای زبر با نام علمی *Bryonia aspera* از تیره *Cucurbitaceae* در استان کردستان با نام محلی پوشینه مارانه شناخته می شود (۱۰).

پولک

گیاه سنبله ارسبارانی، پولک با نام علمی *Stachys schtschegleevii* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی پولک شناخته می شود (۱۴).

پونه

گیاه پونه سای اشترانکوهی با نام علمی *Nepeta elymatica* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان لرستان با نام محلی پونه شناخته می شود (۸).

پنبه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان لرستان با نام محلی پنبه شناخته می شود (۸).

پنبه وو

گیاه پنبه تن با نام علمی *Londesia eriantha* از تیره *Chenopodiaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پنبه وو شناخته می شود (۱).

پنج انگوس

گیاه پنج انگشت با نام علمی *Vitex negundo* از تیره *Verbenaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی پنج انگوس شناخته می شود (۱۸).

پنجَر

گیاه بسفایج با نام علمی *Polypodium vulgare* از تیره *Polypodiaceae* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی پنجَر شناخته می شود (۱۴).

پنجه کلاغ

گیاه مرغ، شیل کبیر با نام علمی *Cynodon dactylon* از تیره *Poaceae(Graminae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی پنجه کلاغ شناخته می شود (۶).

په په چه وره

گیاه پنیرک با نام علمی *Malva sylvestris* از تیره *Malvaceae* در استان کردستان با نام محلی په په چه وره شناخته می شود (۱۰).

پهنومه

گیاه آوندول با نام علمی *Smyrniun cordifolium* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پهنومه شناخته می شود (۱۹).

پهیر

گیاه هندوانه ابوجهل با نام علمی *Citrullus colocynthis* از تیره *Cucurbitaceae* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زابل با نام محلی پهیر شناخته می شود (۲۳).

پُھیر

گیاه هندوانه ی ابوجهل با نام علمی *Citrullus colocynthis* از تیره *Cucurbitaceae* در استان سیستان

پونه

گیاه پونه معطر با نام علمی *Mentha pulegium* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی پونه شناخته می شود (۱۳).

پونه کوهی

گیاه فراسیون آسا با نام علمی *Marrubium supinum* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان فارس، شهرستان آلامچه با نام محلی پونه کوهی شناخته می شود (۱۵).

پونه کوهی

گیاه کاکوتی با نام علمی *Ziziphora clinopodioides* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان لرستان با نام محلی پونه کوهی شناخته می شود (۸).

پونه کوهی

گیاه پونه کوهی با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی پونه کوهی شناخته می شود (۱۳).

پونه کوهی، پودینه

گیاه پونه یک رنگ، نعنای پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان یزد، شهرستان ناین، دهستان چوپانان با نام محلی پونه کوهی، پودینه شناخته می شود (۱).

پونه-پودونه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha pulegium* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان قم، بخش جعفر آباد با نام محلی پونه-پودونه شناخته می شود (۱۶).

پی کوله

گیاه خارخسک با نام علمی *Tribulus terrestris* از تیره *Zygophyllaceae* در استان لرستان با نام محلی پی کوله شناخته می شود (۸).

پیاز

گیاه پیاز خوراکی با نام علمی *Allium cepa* از تیره *Liliaceae* در استان کردستان با نام محلی پیاز شناخته می شود (۱۰).

پیاز زاگرسی

گیاه سیرونه، سورهبنه با نام علمی *Allium kharputens* تیره *Liliaceae* در استان کردستان با نام محلی پیاز زاگرسی شناخته می شود (۱۰).

پیاز قبر

گیاه پیاز عنصل با نام علمی *Urginea maritime* از تیره *Liliaceae* در استان بوشهر با نام محلی پیاز قبر شناخته می شود (۱۱).

پیاز کهی

گیاه تره، سیر، پیاز با نام علمی *Allium sp.* از تیره *Liliaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی پیاز کهی شناخته می شود (۲).

پیاز کوهی

گیاه پیاز مشهدی با نام علمی *Allium oschaninii* از تیره *Liliaceae* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی پیاز کوهی شناخته می شود (۱۳).

پیاز خوانه

گیاه تمشکین تماشایی با نام علمی *Illevalia sarmatica* از تیره *Liliaceae* در استان کردستان با نام محلی پیاز خوانه شناخته می شود (۱۰).

پیازک

گیاه پیاز کوهی با نام علمی *Allium oschaninii* از تیره *Lilaceae* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخه دهستان خانگیران با نام محلی پیازک شناخته می شود (۶).

پیازو

گیاه پیاز کویری با نام علمی *Allium bungei* از تیره *Amaryllidaceae* در استان یزد، شهرستان نایب دهستان چوپانان با نام محلی پیازو شناخته می شود (۱).

پیچک

گیاه پیچک با نام علمی *Convolvulus leiocalycinus* تیره *Convolvulaceae* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی پیچک شناخته می شود (۶).

پیچک

گیاه پیچک صحرائی با نام علمی *Convulvus arvensis* از تیره *Convolvulaceae* در استان لرستان با نام محلی پیچک شناخته می شود (۸).

پیچو

گیاه پیچک با نام علمی *Convulvus arvensis* از تیره *Convolvulaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی پیچو شناخته می شود (۱).

پیدم

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان بوشهر با نام محلی پیدم شناخته می شود (۱۱).

پیدم کوهی

گیاه پونه کوهی با نام علمی *Nepeta persica* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان بوشهر با نام محلی پیدم کوهی شناخته می شود (۱۱).

پیدن

گیاه پونه، پودنه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی پیدن شناخته می شود (۱۵).

پیدن اووی

گیاه پونه، پودینه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی پیدن اووی شناخته می شود (۲).

پیدن کهی

گیاه سنبله ای مودار با نام علمی *Stachys pilifera* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی پیدن کهی شناخته می شود (۲).

پیدون اووی

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی پیدون اووی شناخته می شود (۲۰).

پیزول

گیاه سازو با نام علمی *Juncus inflexus* از تیره *Juncaceae* در استان کردستان با نام محلی پیزول شناخته می شود (۱۰).

پیشوک

گیاه جو قاسم با نام علمی *Crocus haussknechtii* از تیره *Iridaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پیشوک شناخته می شود (۱۹).

پیشوک

گیاه گونه ای زعفران با نام علمی *Crocus hassknechtii* از تیره *Iridaceae* در استان لرستان با نام محلی پیشوک شناخته می شود (۸).

پیکول

گیاه خارخسک با نام علمی *Tribulus terres-tris* از تیره *Zygophyllaceae* در استان کردستان با نام محلی پیکول شناخته می شود (۱۰).

پیلوم

گیاه آقطی با نام علمی *Sambucus ebulus* از تیره *Caprifoliaceae* در استان گیلان، شهرستان رودسر با نام محلی پیلوم شناخته می شود (نگارنده).

پینامه ماده

گیاه آوندل با نام علمی *Smyrniium cordifolium* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان با نام محلی پینامه ماده شناخته می شود (۸).

پینامه نر

گیاه - با نام علمی *Smyrniium auseri* از تیره *Apiaceae (Umbelliferae)* در استان لرستان با نام محلی پینامه نر شناخته می شود (۸).

پینه کوهی

گیاه کاکوتی کوهی با نام علمی *iziphora clinopodioides* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پینه کوهی شناخته می شود (۱۹).

پینه، پوینه

گیاه پونه با نام علمی *Mentha longifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی پینه، پوینه شناخته می شود (۱۹).

تاتوره

گیاه داتوره با نام علمی *Datura innoxia* از تیره *Solanaceae* در استان فارس، شهرستان فسا با نام محلی تاتوره شناخته می شود (۲۴).

تاتوره

گیاه داتوره با نام علمی *Datura innoxia* از تیره *Solanaceae* در استان سیستان و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی تاتوره شناخته می شود (۹).

تاج خرس

گیاه تاج خروس با نام علمی *Amaranthus retroflexus* از تیره *Amaranthaceae* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زابل با نام محلی تاج خرس شناخته می شود (۲۳).

تاج خرس

گیاه تاج خروس با نام علمی *Amaranthus retroflexus* از تیره *Amaranthaceae* در استان سیستان و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی تاج خرس شناخته می شود (۹).

تاج خروس

گیاه تاج خروس سه رنگ با نام علمی *Amaranthus tricolor* از تیره *Amaranthaceae* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی تاج خروس شناخته می شود (۱۵).

تاگ

گیاه با نام علمی *Cerasus microcarpa* از تیره *Rosaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی تاگ شناخته می شود (۲۱).

تالک تلخین

گیاه تلخ بیان با نام علمی *Sophora aleupecurooides* از تیره *Fabaceae* (*Papilionaceae*) (*Leguminosae*) در استان کردستان با نام محلی تالک تلخین شناخته می شود (۱۰).

تالیشک، تالینجک

گیاه کاهوی خاردار با نام علمی *Lactuca seriola* از تیره *Asteraceae* (*Compositae*) در استان کردستان با نام محلی تالیشک، تالینجک شناخته می شود (۱۰).

تابی

گیاه داغداغان با نام علمی *Celtis caucasica* از تیره *Cannabaceae* در استان لرستان با نام محلی تابی شناخته می شود (۸).

تپله گون

گیاه چوبک با نام علمی *Acanthophyllum spp.* از تیره *Caryophyllaceae* در استان کردستان با نام محلی تپله گون شناخته می شود (۱۰).

تخم سرخو

گیاه قدومه با نام علمی *Alyssum heterotrichum* از تیره *Brassicaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تخم سرخو شناخته می شود (۱).

تخم سرخو

گیاه قدومه با نام علمی *Alyssum meniocoides* از تیره *Brassicaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تخم سرخو شناخته می شود (۱).

تخم شربتی

گیاه سالویا با نام علمی *Salvia aegyptiaca* از تیره *Lamiaceae* (*Labiatae*) در استان بوشهر با نام محلی تخم شربتی شناخته می شود (۱۱).

تربیت

گیاه دافنه با نام علمی *Daphneh mucronata* از تیره *Thymelaceae* در استان بوشهر با نام محلی تربیت شناخته می شود (۱۱).

ترپ

گیاه ترب با نام علمی *Rhaphanus sativus* از تیره *Brassicaceae* (*Crusiferae*) در استان لرستان با نام محلی ترب شناخته می شود (۸).

ترخ

گیاه درمنه کوهی با نام علمی *Artemisia aucheri* از تیره *Asteraceae* (*Compositae*) در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی ترخ شناخته می شود (۱).

ترخ

گیاه درمنه کوهی با نام علمی *Artemisia aucheri* از تیره *Asteraceae* (*Compositae*) در استان خراسان رضوی،

شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی ترخ شناخته می شود (۶).

ترخ

گیاه درمنه با نام علمی *Artemisia sieberi* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی ترخ شناخته می شود (۱).

ترخ تُرکی

گیاه کک گُش گرمسیری با نام علمی *Pulicaria Arabica* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی ترخ تُرکی شناخته می شود (۱).

ترش هلی

گیاه گوجه وحشی با نام علمی *Prunus spinosa* از تیره *Rosaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی ترش هلی شناخته می شود (۱۸).

ترشک

گیاه ترشک باغی با نام علمی *Rumex acetosa* از تیره *Polygonaceae* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی ترشک شناخته می شود (۱۵).

ترشه واش

گیاه شبدر ترشک با نام علمی *Oxalis corniculata* از تیره *Oxalidaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی ترشه واش شناخته می شود (۱۸).

ترشو

گیاه ترشک متورم با نام علمی *Rumex vesicariu* از تیره *Polygonaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی ترشو شناخته می شود (۱).

ترفچه

گیاه تربچه با نام علمی *Raphanus sativus* از تیره *Brassicaceae (Crusiferae)* در استان گیلان با نام محلی ترفچه شناخته می شود (نگارنده).

ترمی خار

گیاه خارشتر با نام علمی *Alhagi persarum* از تیره *Fabaceae (Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان زابل با نام محلی ترمی خار شناخته می شود (۲۳).

ترمی خار

گیاه خارشتر با نام علمی *Alhagi persarum* از تیره *Fabaceae (Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان سیستان و بلوچستان، منطقه ی سیستان با نام محلی ترمی خار شناخته می شود (۹).

ترنجبین، خاریز، حاج

گیاه خارشتر با نام علمی *Alhagi camelorum* از تیره *Fabaceae (Papilionaceae) (Leguminosae)* در استان قم، بخش جعفر آباد با نام محلی ترنجبین، خاریز، حاج شناخته می شود (۱۶).

تره

گیاه تره کوهی با نام علمی *Allium ampeloprasum subsp. Iranicum* از تیره *Liliaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی تره شناخته می شود (۲).

تره تیزک

گیاه چلی چای غازیابی با نام علمی *Matthiola chenopodiifolia* از تیره *Brassicaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تره تیزک شناخته می شود (۱).

تره کوهی

گیاه تره کوهی، طلیم، پیاز کلاغ با نام علمی *Allium ampeloprasum* از تیره *Amarylidaceae* در استان فارس، شهرستان آلمچه با نام محلی تره کوهی شناخته می شود (۱۵).

تره کوهی

گیاه لاله آتشین با نام علمی *Tulipa stylosa* از تیره *Liliaceae* در استان چهارمحال بختیاری، منطقه ی گردنه رخ با نام محلی تره کوهی شناخته می شود (۲۲).

تره گاو کوئی، سیر موکه

گیاه تره کوهی با نام علمی *Allium ampeloprasum* از تیره *Liliaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی تره گاو کوئی، سیر موکه شناخته می شود (۱۹).

تریاک ریگی، شیرو

گیاه کاهوی خاردار با نام علمی *Lactuca serriola* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان یزد، شهرستان

تلو

گیاه سیاه تلو با نام علمی *Paliurus spinosa christi* از تیره *Rhamnaceae* در استان کرمانشاه با نام محلی تلو شناخته می شود (۷).

تمامه جنانی

گیاه عروسک پشت پرده با نام علمی *Physalis alkekengi* از تیره *Solanaceae* در استان کردستان با نام محلی تمامه جنانی شناخته می شود (۱۰).

تموشتنه

گیاه تمشک کبود با نام علمی *Rubus caesicus* از تیره *Rosaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی تموشتنه شناخته می شود (۱۸).

تنگز

گیاه سیاه تنگرس طبی با نام علمی *Rhamnus cathartica* از تیره *Rhamnaceae* در استان لرستان با نام محلی تنگز شناخته می شود (۸).

تَنگَز

گیاه تنگرس با نام علمی *Amygdalus lycioides var. Horrida* از تیره *Rosaceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تَنگَز شناخته می شود (۱).

تنگس، تنگرس

گیاه بادام خارآلود با نام علمی *Amygdalus lycioides* از تیره *Rosaceae* در استان فارس، شهرستان آلماچه با نام محلی تنگس، تنگرس شناخته می شود (۱۵).

تودری

گیاه قدومه کوچک با نام علمی *Abyssum minutum* از تیره *Brassicaceae (Crusiferae)* در استان فارس، شهرستان آلماچه با نام محلی تودری شناخته می شود (۱۵).

توربی

گیاه خاکشیر تلخ موج با نام علمی *Erysimum repandum* از تیره *Brassicaceae (Crusiferae)* در استان خراسان رضوی، نیشابور، بخش زبرخان با نام محلی توربی شناخته می شود (۱۳).

نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تریاک ریگی، شیرو شناخته می شود (۱).

تریاکو

گیاه خشخاش هرز با نام علمی *Papaver dubium* از تیره *Papaveraceae* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تریاکو شناخته می شود (۱).

تریو

گیاه برگ بوی زاگرسی با نام علمی *Daphne mucronata* از تیره *Thymeleaceae* در استان کرمانشاه با نام محلی تریو شناخته می شود (۷).

تشی گذر

گیاه تمیس با نام علمی *Tamus communis* از تیره *Dioscoreaceae* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی تشی گذر شناخته می شود (۱۸).

تِگ

گیاه آلبالوی دانه ریز با نام علمی *Cerasus microcarpa* از تیره *Rosaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی تِگ شناخته می شود (۲).

تِگ

گیاه آلبالوی ریزدانه، آلبالوب وحشی با نام علمی *Cerasus microcarpa* از تیره *Rosaceae* در استان کهگیلویه و بویراحمد، منطقه دیلگان با نام محلی تِگ شناخته می شود (۲۰).

تَلَخَه

گیاه تلخه گیجه با نام علمی *Acroptilon repens* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان یزد، شهرستان نایین، دهستان چوپانان با نام محلی تَلَخَه شناخته می شود (۱).

تَلَخَه، تلخک

گیاه تَلَخَه با نام علمی *Acroptilon repens* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان خراسان رضوی، شهرستان سرخس، دهستان خانگیران با نام محلی تَلَخَه، تلخک شناخته می شود (۶).

تلهم

گیاه - با نام علمی *Orchis maculate* از تیره *Orchidaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی تلهم شناخته می شود (۱۹).

تورشخ (تورشک)

گیاه ترشک باغی با نام علمی *Rumex acetosa* از تیره *Polygonaceae* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی تورشخ (تورشک) شناخته می شود (۱۲).

تورشکه

گیاه آژکه با نام علمی *Rumex elbursnsis* از تیره *Polygonaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی تورشکه شناخته می شود (۱۹).

تورشک، اولیک

گیاه ترشک واریزه ای، ترشک فرانسوی با نام علمی *Rumex scutatus* از تیره *Polygonaceae* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی تورشک، اولیک شناخته می شود (۱۲).

توکلیجه

گیاه چای کوهی با نام علمی *Stachys lavandulifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان آذربایجان شرقی، منطقه ارسباران با نام محلی توکلیجه شناخته می شود (۱۴).

توله

گیاه پنیرک با نام علمی *Malva neglecta* از تیره *Malvaceae* در استان کرمانشاه با نام محلی توله شناخته می شود (۷).

توله

گیاه پنیرک با نام علمی *Malva neglecta* از تیره *Malvaceae* در استان لرستان با نام محلی توله شناخته می شود (۸).

توله

گیاه ختمی با نام علمی *Malva parviflora* از تیره *Malvaceae* در استان بوشهر با نام محلی توله شناخته می شود (۱۱).

توله

گیاه - با نام علمی *Malva sylvestris* از تیره *Malvaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی توله شناخته می شود (۱۹).

توله، ناونه

گیاه پنیرک با نام علمی *Malva neglecta* از تیره *Malvaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی توله، ناونه شناخته می شود (۱۹).

توله که، پیکه ملیچکانه

گیاه پنیرک با نام علمی *Malva neglecta* از تیره *Malvaceae* در استان کردستان با نام محلی توله که، پیکه ملیچکانه شناخته می شود (۱۰).

تونجک

گیاه درخت بنه با نام علمی *Pistacia atlantica* از تیره *Anacardiaceae* در استان سیستان و بلوچستان، شهرستان خاش با نام محلی تونجک شناخته می شود (۱۷).

توهلوجه، توکلوجه

گیاه چای کوهی، سنبله ای زیبا با نام علمی *Stachys lavandulifolia* از تیره *Lamiaceae(Labiatae)* در استان زنجان، شهرستان ابهر با نام محلی توهلوجه، توکلوجه شناخته می شود (۱۲).

تویرگ

گیاه تمشک درختی با نام علمی *Rubus sanctus* از تیره *Rosaceae* در استان کرمانشاه با نام محلی تویرگ شناخته می شود (۷).

توی لک

گیاه - با نام علمی *Daphnea mucronata* از تیره *Thymelaeaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی توی لک شناخته می شود (۱۹).

تی

گیاه توت با نام علمی *Morus Alba* از تیره *Moraceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی تی شناخته می شود (۱۹).

تی تپه

گیاه با نام علمی *Cerasus brachypetala* از تیره *Rosaceae* در استان کهگیلویه و بویر احمد، منطقه دیلگان با نام محلی تی تپه شناخته می شود (۲۱).

تی تپه

گیاه آلبالوی گسترده با نام علمی *Cerasus bruchypetala* var. *bruchypetala* از تیره *Rosaceae*

نتیجه گیری

در روابط اجتماعی بین اقوام و ساکنین مختلف در روستاها یکی از موارد مهم اسامی بومی و منطقه‌ای درختان می‌باشد. از آنجایی که در استان های مختلف ایران نقش و وجود پوشش گیاهی جنگلی بر روی اداب و رسوم منطقه‌ای به عنوان خرد فرهنگ‌ها غیر قابل چشم پوشی می باشد، در این پژوهش بیش از ۲۵۵ نام علمی برای درختان به همراه اسامی علمی و نام تیره گیاهی آنها با ذکر منطقه‌ای که با آن نام شناخته می‌شوند گردآوری شده است. مطالعات مشابه این تحقیق به دلیل این که در بسیاری از این مناطق زبان محلی به دلایل مختلف در حال کم رنگ شدن می‌باشد باعث جمع آوری و ثبت این اسامی محلی درختان، دارای اهمیت ویژه‌ای می‌باشد.

تقدیر و تشکر

از تمامی محققین و متخصصین که در جمع آوری این مجموعه همراهی و همکاری نمودند تقدیر و تشکر می‌گردد.

در استان کهگیلویه و بویراحمد، شهرستان دهدشت با نام محلی تی تپه شناخته می‌شود (۲).

تیت اره

گیاه تمشک با نام علمی *Rubus sp.* از تیره *Rosaceae* در استان بوشهر با نام محلی تیت اره شناخته می‌شود (۱۱).

تیرو

گیاه دافنه با نام علمی *Daphne mucronata* از تیره *Thymelaeaceae* در استان کردستان با نام محلی تیرو شناخته می‌شود (۱۰).

تیپهال

گیاه شکر تیغال با نام علمی *Echinops cephalotes* از تیره *Asteraceae (Compositae)* در استان مازندران، شهرستان آمل با نام محلی تیپهال شناخته می‌شود (۱۸).

تیورک، تی‌یره

گیاه تمشک با نام علمی *Rubus sanctus* از تیره *Rosaceae* در استان لرستان، منطقه الشتر با نام محلی تیورک، تی‌یره شناخته می‌شود (۱۹).

منابع مورد استفاده

1. Tabatabaei, S. M., Avatefi Hemmat, M., Jalali, S. G. & Amin, G. (2019). Traditional knowledge of the use of wild medicinal plants in Chupanan rural district, north of Naein county. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 10 (2):157-184.
2. Dif rakhsh, M., Barani, H. & Poorrezaee, J. (2015). Ethnobotany of nonforage plants of Deli kama region (Mountainous Valley in Central Zagros). *Social Sciences*. 21(67): 153-205.
3. Habibi Bibalani, G. & Mosazaded SayadMahaleh, F. (2021). Local names Oleaceae, Rosaceae, Salicaceae, Tiliaceae, Ulmaceae trees in Iran. *Applied Biology*. 11(42): 5-34.
4. Habibi Bibalani, G. & Mosazaded SayadMahaleh, F. (2020). Indigenous knowledge related to Gilaki words of domestic and wild animals in Bibalan village., Kalachai district, Gilan. *Iranian Journal of Biological Sciences*. 15(3): 29-44.
5. Habibi Bibalani, G. & Mosazaded SayadMahaleh, F. (2020). Indigenous knowledge related to Gilaki terms of wild plants and trees in Bibalan village. *Iranian Journal of Biological Sciences*. 15(2): 37-44.
6. Alimirzaei, F., Mohammadi Kalayeh, A. & Shahraki, M. (2017). Local knowledge of Medicinal Plants from the Viewpoint of Nomads in the Raangelanf of Chehel-Kaman, North Khorasan Province. *Indigenous Knowledge*. 4(7): 157-201.
7. Nemat Paykani, M. & Jalilian, N. (2012). Medicinal plants of Kermanshah province. *Taxonomy and Biosystematics*. 4(11): 69-78.
8. ahmadi S, , Babakhanlu P & Karimifar M A. (2010). Medicinal plants of Lorestan. *yafte*. 11 (5):85-100
9. Iranmanesh, M., Najafi, S. & Yosefi, M. (2010). Studies on Ethnobotany of important medicinal plants in Sistan.. *Journal of Herbal Drugs (An International Journal on Medicinal Herbs)*. 1(2): 58-65.
10. Hooshidari, F. (2009). Medicinal plants of Kurdistan province. *Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants Research*. 25(1): 92-103.
11. Sartavi, K. & Gholamian, F. (2004). Medicinal Plants of Bushehr Province. *Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants Research*. 20(2): 213-227.

12. Vafadar M & Toghranegar Z. (2020). Ethnobotanical study of some medicinal plants of Abhar county, Zanjan province. *J. Med. Plants*. 19 (75):30-54
13. Hosseini, M., Forouzeh, M. & Barani, H. (2018). Indigenous knowledge of local communities about edible plants in Zebarkhan rangelands in Neyshabur. *Indigenous Knowledge*. 5(9): 43-96.
14. khaleghi, B. (2016). Traditional Ecological Knowledge of Medicinal Shrubs and Herbaceous Plants in Arasbaran Forest. *Indigenous Knowledge*. 2(4): 205-236.
15. Kiasi Y & Forouzeh M R. (2019). Ethnobotanical study of the medicinal plants in Abadeh (Case study: Almalicheh rangelands). *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 10 (1) :71-87
16. Vaziri A. (2018). Identification and Traditional Use of Some Medicinal Plants in Jafar Abad District of Qom Province, (Iran). *Qom Univ Med Sci J*. 12 (3) :87-95
17. Mirshekar M, Ebrahimi M & Ajorlo M. (2019). Ethnobotanical study and traditional uses of some medicinal plants in Khash city. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 9 (4) :361-371
18. Heidari A, Zali S H & Heidari G. (2015). Ethnobotanical survey of Namarestagh summer rangelands, Amol (Mazandaran). *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 5 (4) :330-339
19. Mehrnia M., Hosseini Z. (2020). Ethnobotanical study of native medicinal plants of Aleshtar region (Lorestan). *Journal of Traditional Medicine of Islam and Iran*. 11 (1): 81-112
20. Heshmati, G. & Barani, H. (2017). Investigation of Indigenous Knowledge for Identification and Classification of Environmental Elements to Improve Rangeland Management (Case Study: Nomads of Dilegan in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province). *Indigenous Knowledge*. 4(7): 33-72.
21. Forouzeh M, Heshmati G A & Barani H. (2014). Collection and Investigation on ethnobotany of some plants in kohgiluyeh and Boyer-Ahmad province. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 5 (2) :131-139
22. Ghassemi Dehkordi N, Ghanadian M, Ghaemmaghami L & Saedifar S. (2015). Collection, Identification, and Evaluation of the Traditional Applications of Some Plants of the Gardaneh Rokh in Chaharmahal & Bakhtiari Province. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 6 (1) :80-88
23. Ganjali A & Khaksafidi A. (2015). Identification of Some pharmaceutical plant species in Zabol (Iran, Sistan and Baluchistan province) and Their application in traditional medicine. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 6 (1) :89-96
24. Hatami E & Zahedifar M. (2016). Ethnobotanical study of medicinal plants of Fasa in Fars province. *Journal of Islamic and Iranian Medicine*. 7 (1) :85-92
25. Esmaili, A., Vaezi, J., Ejtehadi, H., Farsi, M. & Joharchi, M. (2012). A taxonomic study on the genus *Hymenocrater* Fisch. & C. A. Mey. (Lamiaceae) in Khorasan region. *Taxonomy and Biosystematics*. 4(12), 61-72.